

LEGEA nr. 554/2004 a contenciosului administrativ
Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Subiectele de sezina

Art. 1. – (1) Orice persoana care se considera vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim, de catre o autoritate publica, printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea in termenul legal a unei cereri, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoasterea dreptului pretins sau a interesului legitim si repararea pagubei ce i-a fost cauzata. Interesul legitim poate fi atat privat, cat si public.

(2) Se poate adresa instantei de contencios administrativ si persoana vatamata intr-un drept al sau sau intr-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3) Avocatul Poporului, ca urmare a controlului realizat, potrivit legii sale organice, in baza unei sesizari a unei persoane fizice, daca apreciaza ca ilegalitatea actului sau excesul de putere al autoritatii administrative nu poate fi inlaturat decat prin justitie, poate sesiza instanta competenta de contencios administrativ de la domiciliul potentului. Petitionarul dobandeste, de drept, calitatea de reclamant, urmand a fi citat in aceasta calitate.

(4) Ministerul Public, atunci cand, in urma exercitarii atributiilor prevazute de legea sa organica, apreciaza ca incalcarile drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale persoanelor se datoreaza existentei unor acte administrative unilaterale individuale ale autoritatilor publice emise cu exces de putere, sesizeaza instanta de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vatamate. Petitionarul dobandeste, de drept, calitatea de reclamant, urmand a fi citat in aceasta calitate.

(5) Cand Ministerul Public apreciaza ca, prin excesul de putere, concretizat in emiterea unui act administrativ normativ, se vatama un interes public, va sesiza instanta de contencios administrativ competenta de la sediul autoritatii publice emitente.

(6) Autoritatea publica emitenta a unui act administrativ nelegal poate sa solicite instantei constatarea nulitatii acestuia, in situatia in care actul nu mai poate fi revocat, intrucat a intrat in circuitul civil si a produs efecte juridice. In cazul admiterii actiunii, instanta se va pronunta, la cerere, si asupra legalitatii actelor civile incheiate in baza actului administrativ nelegal, precum si asupra efectelor civile produse.

(7) Persoana vatamata in drepturile sale sau in interesele sale legitime, prin ordonante sau dispozitii din ordonante ale Guvernului neconstitutionale, se poate adresa instantei de contencios administrativ, in conditiile prezentei legi.

(8) In conditiile prezentei legi, actiunile in contencios administrativ pot fi introduse de prefect si de Agentia Nationala a Functionarilor Publici, precum si de orice persoana de drept public vatamata intr-un drept sau, dupa caz, cand s-a vatamat un interes legitim.

(9) Participarea in instanta a reprezentantului Ministerului Public este obligatorie. Pentru situatia prevazuta la alin. (5), instanta, din oficiu sau la cerere, poate introduce in cauza organismele sociale cu personalitate juridica interesate.

Semnificatia unor termeni

Art. 2. – (1) In intelestul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) persoana vatamata – orice persoana fizica sau juridica ori grup de persoane fizice, titulare ale unor drepturi subiective sau interese legitime private vatamate prin acte administrative; in sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vatamate si organismele sociale care invoca vatamarea unui interes public prin actul administrativ atacat;

b) autoritatea publica – orice organ de stat sau al unitatilor administrativ-teritoriale care actioneaza, in regim de putere publica, pentru satisfacerea unui interes public; sunt asimilate autoritatilor publice, in sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obtinut statut de utilitate publica sau sunt autorizate sa presteze un serviciu public;

c) act administrativ – actul unilateral cu caracter individual sau normativ, emis de o autoritate publică în vederea executării ori a organizării executării legii, dand nastere, modificand sau stingeră raporturi juridice; sunt assimilate acțiilor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect:

- punerea în valoare a bunurilor proprietate publică;
- executarea lucrarilor de interes public;
- prestarea serviciilor publice;
- achizițiile publice;

d) act administrativ-jurisdictional – actul juridic emis de o autoritate administrativă cu atribuții jurisdictionale în soluționarea unui conflict, după o procedură bazată pe contradictorialitate și cu asigurarea dreptului la apărare;

e) contenciosul administrativ – activitatea de soluționare, de către instantele de contencios administrative competente potrivit legii, a litigiilor în care cel puțin una dintre parti este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;

f) instanta de contencios administrativ, denumita în continuare instanta – Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casatie și Justitie, sectiile de contencios administrative și fiscale ale curtilor de apel și tribunalele administrative-fiscale;

g) nesoluționarea în termenul legal a unei cereri – faptul de a nu răspunde solicitantului în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii, dacă prin lege nu se prevede alt termen;

h) refuzul nejustificat de a soluționa o cerere – exprimarea explicită, cu exces de putere, a voinței de a nu rezolva cererea;

i) plangere prealabilă – plangerea prin care se solicita autoritatii publice emitente sau celei ierarhic superioare, după caz, reexaminarea unui act administrativ cu caracter individual sau normativ, în sensul revocării acestuia;

j) act de comandament cu caracter militar – actul administrativ referitor la problemele strict militare ale activității din cadrul forțelor armate, specifice organizării militare, care presupun dreptul comandanților de a da ordine subordonatilor în aspecte privitoare la conducerea trupei, în timp de pace sau razboi, sau, după caz, la indeplinirea serviciului militar;

k) serviciu public – activitatea organizată sau autorizată de o autoritate publică, în scopul satisfacerii, după caz, a unui interes public;

l) interes public – interesul care vizează ordinea de drept și democratia constitutională, garantarea drepturilor, libertăților și indatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autoritatilor publice;

m) exces de putere – exercitarea dreptului de apreciere, apartinand autoritatilor administrației publice, prin incalcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, prevazute de Constituție sau de lege;

n) drept vatamat – orice drept fundamental prevazut de Constituție sau de lege, căruia î se aduce o atingere printr-un act administrativ;

o) interes legitim privat – posibilitatea de a pretinde o anumita conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurat;

p) interes legitim public – posibilitatea de a pretinde o anumita conduită, în considerarea realizării unui drept fundamental care se exercită în colectiv ori, după caz, în considerarea aparării unui interes public;

r) organisme sociale interesate – structuri neguvernamentale, sindicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative;

s) paguba iminentă – prejudiciu material viitor, dar previzibil cu evidență sau, după caz, perturbarea previzibila grava a funcționării unei autorități publice ori a unui serviciu public;

s) instanta de executare – instanta care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ.

(2) Se asimilează acțiilor administrative unilaterale și refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim ori, după caz, faptul de a nu răspunde solicitantului în termenul legal.

Art. 3. – (1) Prefectul poate ataca, în termenele prevazute la art. 11, în fața instantei de contencios administrativ, actele emise de autoritatile administrației publice locale, dacă le consideră nelegale.
(2) Agentia Națională a Funcționarilor Publici poate ataca în fața instantei de contencios administrativ actele autoritatilor publice centrale și locale prin care se incalcă legislația privind funcția publică, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată.
(3) Până la soluționarea cauzei, actul atacat potrivit alin. (1) și (2) este suspendat de drept.

Excepția de nelegalitate

Art. 4. – (1) Legalitatea unui act administrativ unilateral poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea partii interesate. În acest caz, instanta, constatănd că de acțul administrativ depinde soluționarea litigiului pe fond, va sesiza prin încheiere motivată instanta de contencios administrativ competenta, suspendând cauza.

(2) Instanta de contencios administrativ se pronunță, după procedura de urgență, în sedință publică, cu citarea partilor.

(3) Solutia instantei de contencios administrativ este supusă recursului, care se declară în 48 de ore de la pronuntare ori de la comunicare și se judecă în 3 zile de la înregistrare, cu citarea partilor prin publicitate.

(4) În cazul în care instanta de contencios administrativ a constatat nelegalitatea actului, instanta în fața careia s-a ridicat excepția va soluționa cauza, fără a tine seama de acțul a carui nelegalitate a fost constatătata.

Actele nesupuse controlului și limitele controlului

Art. 5. – (1) Nu pot fi atacate în contenciosul administrativ:

- a) actele administrative ale autoritatilor publice care privesc raporturile acestora cu Parlamentul;
- b) actele de comandament cu caracter militar.

(2) Nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea caroră se prevede, prin lege organica, o alta procedură judiciară.

(3) Actele administrative emise pentru aplicarea regimului stării de razboi, al stării de asediul sau al celei de urgență, cele care privesc apărarea și securitatea națională ori cele emise pentru restabilirea ordinii publice, precum și pentru înlaturarea consecințelor calamitatilor naturale, epidemiei și epizootiei pot fi atacate numai pentru exces de putere.

(4) În litigiile prevazute la alin. (3) nu sunt aplicabile prevederile art. 14 și 21.

Actele administrativ-jurisdicționale

Art. 6. – (1) Jurisdicțiile administrative speciale sunt facultative și gratuite.

(2) Actele administrativ-jurisdicționale pot fi atacate direct la instanta de contencios administrativ competenta potrivit art. 10, în termen de 15 zile de la comunicare, dacă partea nu exercită caiile administrativ-jurisdicționale de atac.

(3) Dacă partea care a optat pentru jurisdicția administrativă specială înțelege să nu utilizeze calea administrativ-jurisdicțională de atac, va notifica aceasta organului administrativ-jurisdicțional competent. Termenul prevazut la alin. (2) începe să curgă de la data notificării.

(4) Dacă partea care a optat pentru jurisdicția administrativă specială înțelege să renunțe la calea administrativ-jurisdicțională în timpul soluționării acestui litigiu, va notifica intenția să organului administrativ-jurisdicțional sesizat, care emite o decizie ce atesta renunțarea la jurisdicția administrativă specială. Termenul prevazut la alin. (2) începe să curgă de la data comunicării acestei decizii.

CAPITOLUL II

Procedura de soluționare a cererilor în contenciosul administrativ

Procedura prealabilă

Art. 7. – (1) Inainte de a se adresa instantei de contencios administrativ competente, persoana care se considera vatamata intr-un drept al sau sau intr-un interes legitim, printr-un act administrativ unilateral, trebuie sa solicite autoritatii publice emitente, in termen de 30 de zile de la data comunicarii actului, revocarea, in tot sau in parte, a acestuia. Plangerea se poate adresa in egala masura organului ierarhic superior, daca acesta exista.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile si in ipoteza in care legea speciala prevede o procedura administrativ-jurisdictionala, iar partea nu a optat pentru aceasta.

(3) Este indreptatita sa introduca plangere prealabila si persoana vatamata intr-un drept al sau sau intr-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept, din momentul in care a luat cunostinta, pe orice cale, de existenta acestuia, in limitele termenului de 6 luni prevazut la alin. (7).

(4) Plangerea prealabila, formulata potrivit prevederilor alin. (1), se soluzioneaza in termenul prevazut la art. 2 alin. (1) lit. g).

(5) In cazul actiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agentia Nationala a Functionarilor Publici sau al celor care privesc cererile celor vatamati prin ordonante sau dispozitii din ordonante, precum si in cazul prevazut la art. 4 alin. (2), nu este obligatorie procedura prealabila.

(6) Plangerea prealabila in cazul actiunilor care au ca obiect contractele administrative are semnificatia concilierii in cazul litigiilor comerciale, dispozitiile din Codul de procedura civila fiind aplicabile in mod corespunzator.

(7) Plangerea prealabila in cazul actelor administrative unilaterale se poate introduce, pentru motive temeinice, si peste termenul prevazut la alin. (1), dar nu mai tarziu de 6 luni de la data emiterii actului. Termenul de 6 luni este termen de prescriptie.

Obiectul actiunii judiciare

Art. 8. – (1) Persoana vatamata intr-un drept recunoscut de lege sau intr-un interes legitim, printr-un act administrativ unilateral, nemultumita de raspunsul primit la plangerea prealabila adresata autoritatii publice emitente sau daca nu a primit nici un raspuns in termenul prevazut la art. 7 alin. (4), poate sesiza instanta de contencios administrativ competenta, pentru a solicita anularea, in tot sau in parte, a actului, repararea pagubei cauzate si, eventual, reparatii pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instantei de contencios administrativ si cel care se considera vatamat intr-un drept al sau, recunoscut de lege, prin nesolucionarea in termen sau prin refuzul nejustificat de solutionare a cererii.

(2) Instanta de contencios administrativ este competenta sa soluzioneze litigiile care apar in fazele premergatoare incheierii unui contract administrativ, precum si orice litigii legate de aplicarea si executarea contractului administrativ.

(3) La solutionarea litigiilor prevazute la alin. (2) se va avea in vedere regula dupa care principiul libertatii contractuale este subordonat principiului prioritatii interesului public.

Actiunile impotriva ordonantelor Guvernului

Art. 9. – (1) Persoana vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim prin ordonante sau dispozitii din ordonante introduce actiune la instanta de contencios administrativ, insotita de exceptia de neconstitutionalitate.

(2) Instanta de contencios administrativ, daca apreciaza ca exceptia indeplineste conditiile prevazute de art. 29 alin. (1) si (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea si functionarea Curtii Constitutionale, republicata, sesizeaza, prin incheiere motivata, Curtea Constitutionala si suspenda solutionarea cauzei pe fond.

(3) Instanta de contencios administrativ, dupa pronuntarea Curtii Constitutionale, repune cauza pe rol si va da termen, cu citarea partilor, numai daca ordonanta sau o dispozitie a acesteia a fost declarata neconstitutionala. In caz contrar, respinge actiunea ca inadmisibila pe fond.

(4) In situatia in care decizia de declarare a neconstitutionalitatii este urmarea unei exceptii ridicate in alta cauza, sesizarea instantei de contencios administrativ se va face in conditiile art. 7 alin. (5) si ale art. 11 alin. (1) si (2), cu precizarea ca termenele incep sa curga de la data publicarii deciziei Curtii Constitutionale in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Instanta competenta

Art. 10. – (1) Litigiile privind actele administrative emise sau incheiate de autoritatile publice locale si judetene, precum si cele care privesc taxe si impozite, contributii, datorii vamale si accesoriile acestora, de pana la 5 miliarde lei, se solutioneaza, in fond, de tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau incheiate de autoritatile publice centrale, precum si cele care privesc taxe si impozite, contributii, datorii vamale si accesoriile acestora, mai mari de 5 miliarde lei, se solutioneaza, in fond, de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, daca prin lege speciala nu se prevede altfel.

(2) Recursul impotriva sentintelor pronuntate de tribunalele administrativ-fiscale se judeca de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, iar recursul impotriva sentintelor pronuntate de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel se judeca de Sectia de contencios administrativ si fiscal a inaltei Curti de Casatie si Justitie, daca prin lege speciala nu se prevede altfel.

(3) Reclamantul se poate adresa instantei de la domiciliul sau sau celei de la domiciliul paratului. Daca reclamantul a optat pentru instanta de la domiciliul paratului, nu se poate invoca exceptia necompetentei teritoriale.

Termenul de introducere a actiunii

Art. 11. – (1) Cererile prin care se solicita anularea unui act administrativ individual sau recunoasterea dreptului pretins si repararea pagubei cauzate se pot introduce in termen de 6 luni de la:

- a) data primirii raspunsului la plangerea prealabila sau, dupa caz, data comunicarii refuzului, considerat nejustificat, de solutionare a cererii;
- b) data expirarii termenului legal de solutionare a cererii, fara a depasi termenul prevazut la alin. (2);
- c) data incheierii procesului-verbal de finalizare a procedurii concilierii, in cazul contractelor administrative.

(2) Pentru motive temeinice, in cazul actului administrativ unilateral, cererea poate fi introdusa si peste termenul prevazut la alin. (1), dar nu mai tarziu de un an de la data emiterii actului.

(3) In cazul actiunilor formulate de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public sau Agentia Nationala a Functionarilor Publici, termenul curge de la data cand s-a cunoscut existenta actului nelegal, fiind aplicabile in mod corespunzator prevederile alin. (2).

(4) Ordonantele sau dispozitiile din ordonante care se considera a fi neconstitutionale, precum si actele administrative cu caracter normativ care se considera a fi nelegale pot fi atacate oricand.

(5) Termenul prevazut la alin. (1) este termen de prescriptie, iar termenul prevazut la alin. (2) este termen de decadere.

Documentele necesare

Art. 12. – Reclamantul va anexa la actiune copia actului administrativ pe care il ataca sau, dupa caz, raspunsul autoritatii publice prin care i se comunica refuzul rezolvarii cererii sale. In situatia in care reclamantul nu a primit nici un raspuns la cererea sa, va depune la dosar copia cererii, certificata prin numarul si data inregistrarii la autoritatea publica, precum si orice inscris care face dovada indeplinirii procedurii prealabile.

Citarea partilor, relatii

Art. 13. – (1) La primirea cererii, instanta va dispune citarea partilor si va putea cere autoritatii al carei act este atacat sa ii comunice de urgenca acel act, impreuna cu intreaga documentatie care a stat la baza emiterii lui, precum si orice alte lucrari necesare pentru solutionarea cauzei.

(2) In situatia in care reclamant este un tert in sensul art. 1 alin. (2) sau cand actiunea este introdusa de Avocatul Poporului ori de Ministerul Public, instanta va cere autoritatii publice emitente sa ii comunice de urgenca actul atacat impreuna cu documentatia care a stat la baza emiterii lui, precum si orice alte lucrari necesare pentru solutionarea cauzei.

(3) In mod corespunzator situatiilor prevazute la alin. (1) si (2), dupa caz, se va proceda si in cazul

actiunilor care au ca obiect refuzul de rezolvare a cererii privind un drept recunoscut de lege sau un interes legitim.

(4) Daca autoritatea publica nu trimite in termenul stabilit de instanta lucrarile cerute, conducatorul acesteia va fi obligat, prin incheiere interlocutorie, sa plateasca statului, cu titlu de amenda judiciara, 10% din salariul minim brut pe economie pentru fiecare zi de intarziere nejustificata.

Suspendarea executarii actului

Art. 14. – (1) In cazuri bine justificate si pentru prevenirea unei pagube iminente, o data cu sesizarea, in conditiile art. 7, a autoritatii publice care a emis actul, persoana vatamata poate sa ceara instantei competente sa dispuna suspendarea executarii actului administrativ pana la pronuntarea instantei de fond.

(2) Instanta va rezolva cererea de suspendare, de urgență, cu citarea partilor.

(3) Cand in cauza este un interes public major, de natura a perturba grav functionarea unui serviciu public administrativ de importanta nationala, cererea de suspendare a actului administrativ normativ poate fi introdusa si de Ministerul Public, din oficiu sau la sesizare, prevederile alin. (2) aplicandu-se in mod corespunzator.

(4) Incheierea sau, dupa caz, sentinta prin care se pronunta suspendarea este executorie de drept. Ea poate fi atacata cu recurs in termen de 5 zile de la pronuntare.

Solicitarea suspendarii prin actiunea principala

Art. 15. – (1) Suspendarea executarii actului administrativ unilateral poate fi solicitata de reclamant si prin cererea adresata instantei competente pentru anularea, in tot sau in parte, a actului atacat. In acest caz, instanta va putea dispune suspendarea actului administrativ atacat, pana la solutionarea definitiva si irevocabila a cauzei. Cererea de suspendare se poate formula o data cu actiunea principala sau printr-o actiune separata, pana la solutionarea actiunii in fond.

(2) Dispozitiile alin. (2) si (4) ale art. 14 se aplica in mod corespunzator.

(3) Hotararea data cererii de suspendare este executorie de drept, iar introducerea recursului, potrivit art. 14 alin. (4), nu suspenda executarea.

Introducerea in cauza a functionarului

Art. 16. – (1) Cererile in justitie prevazute de prezenta lege vor putea fi formulate si personal impotriva persoanei fizice care a elaborat, a emis sau a incheiat actul ori, dupa caz, care se face vinovata de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes Jegitim, daca se solicita plata unor despagubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru intarziere. In cazul in care actiunea se admite, persoana respectiva va putea fi obligata la plata despagubirilor, solidar cu autoritatea publica respectiva.

(2) Persoana actionata astfel in justitie il poate chema in garantie pe superiorul sau ierarhic, de la care a primit ordin scris sa elaboreze sau sa nu elaboreze actul.

Judecarea cererilor

Art. 17. – (1) Cererile adresate instantei se judeca de urgență si cu precadere in sedinta publica, in completul stabilit de lege.

(2) Pentru cererile formulate in baza prezentei legi se percep taxele de timbru prevazute de Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru cauzele neevaluabile in bani, cu exceptia celor care au ca obiect contractele administrative, care se vor taxa la valoare.

(3) Hotararile vor fi redactate si motivate de urgență, in cel mult 10 zile de la pronuntare.

Solutiile pe care le poate da instanta

Art. 18. – (1) Instanta, solutionand cererea la care se refera art. 8 alin. (1), poate, dupa caz, sa anuleze, in tot sau in parte, actul administrativ, sa oblige autoritatea publica sa emita un act administrativ ori sa

elibereze un certificat, o adeverinta sau orice alt inscris.

(2) Instanta este competenta sa se pronunte, in afara situatiilor prevazute la art. 1 alin. (8), si asupra legalitatii actelor sau operatiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecatii.

(3) In cazul solutionarii cererii, instanta va hotari si asupra despagubirilor pentru daunele materiale si morale cauzate, daca reclamantul a solicitat acest lucru.

(4) Atunci cand obiectul actiunii in contencios administrativ il formeaza un contract administrativ, in functie de starea de fapt, instanta poate:

- a) dispune anularea acestuia, in tot sau in parte;
- b) obliga autoritatea publica sa incheie contractul la care reclamantul este indrituit;
- c) impune uneia dintre parti indeplinirea unei anumite obligatii;
- d) suplini consintamantul unei parti, cand interesul public o cere;
- e) obliga la plata unor despagubiri pentru daunele materiale si morale.

(5) Solutiile prevazute la alin. (1) si la alin. (4) lit. b) si c) pot fi stabilite sub sanctiunea unei penalitati pentru fiecare zi de intarziere.

Termenul de prescriptie pentru despagubiri

Art. 19. – (1) Cand persoana vatamata a cerut anularea actului administrativ, fara a cere in acelasi timp si despagubiri, termenul de prescriptie pentru cererea de despagubire curge de la data la care acesta a cunoscut sau trebuia sa cunoasca intinderea pagubei.

(2) Cererile se adreseaza instantelor de contencios administrativ competente, in termenul de un an prevazut la art. 11 alin. (2).

(3) Cererile prevazute la alin. (2) se supun normelor prezentei legi in ceea ce priveste procedura de judecata si taxele de timbru.

Recursul

Art. 20. – (1) Hotararea pronuntata in prima instantă poate fi atacata cu recurs, in termen de 15 zile de la pronuntare ori de la comunicare.

(2) Recursul suspenda executarea si se judeca de urgență.

(3) In cazul admiterii recursului, instanta de recurs, casand sentinta, va rejudica litigiul in fond, daca nu sunt motive de casare cu trimitere. Cand hotararea primei instante a fost data cu incalcarea dispozitiilor referitoare la competenta materiala din prezenta lege, cauza se va trimite la instanta competenta. Cand hotararea primei instante a fost pronuntata fara a se judeca fondul, cauza se va trimite, o singura data, la aceasta instantă.

Judecarea recursului in situatii deosebite

Art. 21. – (1) Recurentul, in situatii deosebite, cum ar fi implinirea termenului pana la care isi poate valorifica dreptul pretins, va putea solicita presedintelui instantei competente sa solutioneze recursul si stabilirea termenului de judecata a recursului chiar inainte de primirea dosarului.

(2) Cererea de fixare a unui termen de urgență, insotita de dovada inregistrarii recursului la instantă de fond, se solutioneaza in termen de 24 de ore de la prezentarea acesteia presedintelui instantei de recurs.

(3) Solutia de admitere a cererii se comunica de indata instantei de fond, care are obligatia redactarii hotararii atacate, a comunicarii acesteia partilor, precum si a expedierii dosarului, intr-un termen de 5 zile.

(4) Motivarea recursului se poate face, sub sanctiunea nulitatii pentru tardivitate, in termen de doua zile de la comunicare.

(5) Procedura de citare a partilor si de comunicare a motivelor de recurs se va efectua cu prescurtarea termenului la 48 de ore, prin agent procedural sau prin orice mijloc rapid de comunicare a informatiilor scrise.

CAPITOLUL III

Procedura de executare

Titlul executoriu

Art. 22. – Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile, prin care s-au admis actiunile formulate potrivit dispozitiilor prezentei legi, constituie titluri executorii.

Obligatia publicarii

Art. 23. – Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile, prin care s-au anulat acte administrative cu caracter normativ, sunt general obligatorii si au putere numai pentru viitor. Ele se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sau, dupa caz, in monitoarele oficiale ale judetelor ori al municipiului Bucuresti, la cererea instantei de executare ori a reclamantului, fiind scutite de plata taxelor de publicitate.

Obligatia executarii

Art. 24. – (1) Daca in urma admiterii actiunii autoritatea publica este obligata sa incheie, sa inlocuiasca sau sa modifice actul administrativ, sa elibereze un certificat, o adeverinta sau orice alt inscris, executarea hotararii definitive si irevocabile se va face in termenul prevazut in cuprinsul ei, iar in lipsa unui astfel de termen, in cel mult 30 de zile de la data ramanerii irevocabile a hotararii.

(2) In cazul in care termenul nu este respectat, se va aplica conducatorului autoritatii publice sau, dupa caz, persoanei obligate o amenda de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de intarziere, iar reclamant are dreptul la despagubiri pentru intarziere.

(3) Neexecutarea sau nerespectarea hotararilor judecatoresti definitive si irevocabile pronuntate de instanta de contencios administrativ si dupa aplicarea amenzii prevazute la alin. (2) constituie infractiune si se sanctioneaza cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 25.000.000 lei la 100.000.000 lei.

Instanta de executare

Art. 25. – (1) Sanctiunea si despagubirile prevazute la art. 24 alin. (2) se aplica, respectiv se acorda, de instanta de executare, la cererea reclamantului. Hotararea se ia in camera de consiliu, de urgenza, cu citarea partilor.

(2) Cererea prevazuta la alin. (1) este scutita de taxa de timbru.

(3) Hotararea pronuntata de instanta de executare poate fi atacata cu recurs in termen de 5 zile de la pronuntare.

(4) Prevederile alin. (1) -(3) se aplica, in mod corespunzator, si pentru punerea in executare a hotararilor instantelor de contencios administrativ date pentru solutionarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative.

Actiunea in regres

Art. 26. – Conducatorul autoritatii publice se poate indrepta cu actiune impotriva celor vinovati de neexecutarea hotararii, potrivit dreptului comun. In cazul in care cei vinovati sunt functionari publici, se vor aplica reglementarile speciale.

CAPITOLUL IV

Dispozitii tranzitorii si finale

Judecarea cauzelor aflate pe rol Completarea cu dreptul comun

Art. 27. – Cauzele aflate pe rolul instantelor la data intrarii in vigoare a prezentei legi vor continua sa se judece potrivit legii aplicabile in momentul sesizarii instantei.

Art. 28. – (1) Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile Codului de procedura civila, in masura in care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de autoritate dintre autoritatile publice, pe de o parte, si persoanele vatamate in drepturile sau interesele lor legitime, pe de alta parte, precum si cu

procedura reglementata de prezenta lege. Compatibilitatea aplicarii unor norme ale Codului de procedura civila se stabeleste de instanta, cu prilejul solutionarii exceptiilor.

(2) Actiunile introduse de Avocatul Poporului, de Ministerul Public, de prefect si de Agentia Nationala a Functionarilor Publici, precum si cele introduse impotriva actelor administrative normative nu mai pot fi retrase.

Corelarea terminologica

Art. 29. – Ori de cate ori intr-o lege speciala anterioara prezentei legi se face trimitere la Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 sau generic la instanta de contencios administrativ, trimitera se va socoti facuta la dispozitiile corespunzatoare din prezenta lege.

Dispozitii tranzitorii

Art. 30. – Pana la constituirea tribunalelor administrativ-fiscale, litigiile se solutioneaza de sectiile de contencios administrativ ale tribunalelor.

Intrarea in vigoare

Art. 31. – (1) Prezenta lege intra in vigoare la 30 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Pe aceeasi data se abroga Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 122 din 8 noiembrie 1990, cu modificarile ulterioare, precum si orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (1) din Constitutia Romaniei, republicata.

**PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
VALER DORNEANU**

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TARACILA

Bucuresti, 2 decembrie 2004.

LEGEA nr. 262/2007 pentru modificarea si completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004
Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

Art. I. – Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificarile ulterioare, se modifica si se completeaza dupa cum urmeaza:

1. Denumirea marginala a articolului 1 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Subiectele de sesizare a instantei”

2. La articolul 1, alineatele (3)-(9) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“(3) Avocatul Poporului, in urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, daca apreciaza ca ilegalitatea actului sau refuzul autoritatii administrative de a-si realiza atributiile legale nu poate fi inlaturat decat prin justitie, poate sesiza instanta competenta de contencios administrativ de la domiciliul potentului. Petitionarul dobandeste de drept calitatea de reclamant, urmand a fi citat in aceasta calitate. Daca petitionarul nu isi insuseste actiunea formulata de Avocatul Poporului la primul termen de judecata, instanta de contencios administrativ anuleaza cererea.

(4) Ministerul Public, atunci cand, in urma exercitarii atributiilor prevazute de legea sa organica, apreciaza ca incalcarile drepturilor, libertatilor si intereselor legitime ale persoanelor se datoreaza existentei unor acte administrative unilaterale individuale ale autoritatilor publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizeaza instanta de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vatamate. Petitionarul dobandeste de drept calitatea de reclamant, urmand a fi citat in aceasta calitate.

(5) Cand Ministerul Public apreciaza ca prin emiterea unui act administrativ normativ se vatama un interes legitim public, sesizeaza instanta de contencios administrativ competenta de la sediul autoritatii publice emitente.

(6) Autoritatea publica emitenta a unui act administrativ unilateral nelegal poate sa solicite instantei anularea acestuia, in situatia in care actul nu mai poate fi revocat intrucat a intrat in circuitul civil si a produs efecte juridice. In cazul admiterii actiunii, instanta se pronunta, daca a fost sesizata prin cererea de chemare in judecata, si asupra validitatii actelor juridice incheiate in baza actului administrativ nelegal, precum si asupra efectelor juridice produse de acestea. Actiunea poate fi introdusa in termen de un an de la data emiterii actului.

(7) Persoana vatamata in drepturile sau in interesele sale legitime prin ordonante sau dispozitii din ordonante ale Guvernului neconstitutionale se poate adresa instantei de contencios administrativ, in conditiile prezentei legi.

(8) Prefectul, Agentia Nationala a Functionarilor Publici si orice subiect de drept public pot introduce actiuni in contencios administrativ, in conditiile prezentei legi si ale legilor speciale.

(9) La solutionarea cererilor in contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, in orice faza a procesului, ori de cate ori apreciaza ca este necesar pentru apararea ordinii de drept, a drepturilor si libertatilor cetatenilor.”

3. La articolul 2, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 2. – (1) In intelestul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

- a) persoana vatamata – orice persoana titulara a unui drept ori a unui interes legitim, vatamata de o autoritate publica printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea in termenul legal a unei cereri; in sensul prezentei legi, sunt assimilate persoanei vatamate si grupul de persoane fizice, fara personalitate juridica, titular al unor drepturi subjective sau interese legitime private, precum si organismele sociale care invoca vatamarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor si intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate;
- b) autoritate publica – orice organ de stat sau al unitatiilor administrativ-teritoriale care actioneaza, in regim de putere publica, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt assimilate autoritatilor publice, in sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obtinut statut de utilitate publica sau sunt autorizate sa presteze un serviciu public, in regim de putere publica;
- c) act administrativ – actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publica, in regim de putere publica, in vederea organizarii executarii legii sau a executarii in concret a legii, care da nastere, modifica sau stinge raporturi juridice; sunt assimilate actelor administrative, in sensul prezentei legi, si contractele incheiate de autoritatile publice care au ca obiect punerea in valoare a bunurilor proprietate publica, executarea lucrarilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizitiile publice; prin legi speciale pot fi prevazute si alte categorii de contracte administrative supuse competentei instantelor de contencios administrativ;
- d) act administrativ-jurisdictional – actul emis de o autoritate administrativa investita, prin lege organica, cu atributii de jurisdicție administrativa specială;
- e) jurisdicție administrativa specială – activitatea infaptuita de o autoritate administrativa care are, conform legii organice speciale in materie, competenta de solutionare a unui conflict privind un act administrativ, dupa o procedura bazata pe principiile contradictorialitatii, asigurarii dreptului la aparare si independentei activitatii administrativ-jurisdictionale;
- f) contencios administrativ – activitatea de solutionare de catre instantele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor in care cel putin una dintre parti este o autoritate publica, iar conflictul s-a nascut fie din emiterea sau incheierea, dupa caz, a unui act administrativ, in sensul prezentei legi, fie din nesolutionarea in termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;
- g) instanta de contencios administrativ, denumita in continuare instanta – Sectia de contencios

administrativ si fiscal a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, sectile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel si tribunalele administrativ-fiscale;

h) nesolutionare in termenul legal a unei cereri – faptul de a nu raspunde solicitantului in termen de 30 de zile de la inregistrarea cererii, daca prin lege nu se prevede alt termen;

i) refuz nejustificat de a solutiona o cerere – exprimarea explicita, cu exces de putere, a vointei de a nu rezolva cererea unei persoane; este asimilata refuzului nejustificat si nepunerea in executare a actului administrativ emis ca urmare a solutionarii favorabile a cererii sau, dupa caz, a plangerii prealabile;

j) plangere prealabila – cererea prin care se solicita autoritatii publice emitente sau celei ierarhic superioare, dupa caz, reexaminarea unui act administrativ cu caracter individual sau normativ, in sensul revocarii sau modificarii acestuia;

k) acte care privesc raporturile cu Parlamentul – actele emise de o autoritate publica, in realizarea atributiilor sale, prevazute de Constitutie sau de o lege organica, in raporturile de natura politica cu Parlamentul;

l) act de comandament cu caracter militar – actul administrativ referitor la problemele strict militare ale activitatii din cadrul fortelelor armate, specific organizarii militare, care presupun dreptul comandanilor de a da ordine subordonatilor in aspecte privitoare la conducerea trupei, in timp de pace sau razboi ori, dupa caz, la indeplinirea serviciului militar;

m) serviciu public – activitatea organizata sau, dupa caz, autorizata de o autoritate publica, in scopul satisfacerii unui interes legitim public;

n) exces de putere – exercitarea dreptului de apreciere al autoritatilor publice prin incalcarea limitelor competentei prevazute de lege sau prin incalcarea drepturilor si libertatilor cetatenilor;

o) drept vatamat – orice drept prevazut de Constitutie, de lege sau de alt act normativ, caruia i se aduce o atingere printr-un act administrativ;

p) interes legitim privat – posibilitatea de a pretinde o anumita conduită, in considerarea realizarii unui drept subiectiv viitor si previzibil, prefigurat;

r) interes legitim public – interesul care vizeaza ordinea de drept si democratia constitutionala, garantarea drepturilor, libertatilor si indatoririlor fundamentale ale cetatenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competentei autoritatilor publice;

s) organisme sociale interesate – structuri neguvernamentale, sindicate, asociatii, fundatii si altele asemenea, care au ca obiect de activitate protectia drepturilor diferitelor categorii de cetateni sau, dupa caz, buna functionare a serviciilor publice administrative;

s) paguba iminenta – prejudiciul material viitor si previzibil sau, dupa caz, perturbarea previzibila grava a functionarii unei autoritatii publice sau a unui serviciu public;

t) cazuri bine justificate – imprejurările legate de starea de fapt si de drept, care sunt de natura sa creeze o indoiala serioasa in privinta legalitatii actului administrativ;

t) instanta de executare – instanta care a solutionat fondul litigiului de contencios administrativ.”

4. La articolul 3, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 3. – (1) Prefectul poate ataca direct in fata instantei de contencios administrativ actele emise de autoritatatile administratiei publice locale, daca le considera nelegale; actiunea se formuleaza in termenul prevazut la art. 11 alin. (1), care incepe sa curga de la momentul comunicarii actului catre prefect si in conditiile prevazute de prezenta lege. Actiunea introdusa de prefect este scutita de taxa de timbru.”

5. La articolul 4, alineatele (1)-(3) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 4. – (1) Legalitatea unui act administrativ unilateral cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetata oricand in cadrul unui proces, pe cale de exceptie, din oficiu sau la cererea partii interesate. In acest caz, instanta, constatand ca de actul administrativ depinde solutionarea litigiului pe fond, sesizeaza, prin incheiere motivata, instanta de contencios administrativ competenta si suspenda cauza. Incheierea de sesizare a instantei de contencios administrativ nu este supusa niciunei cai de atac, iar incheierea prin care se respinge cererea de sesizare poate fi atacata odata cu fondul.

Suspendarea cauzei nu se dispune in ipoteza in care instanta in fata careia s-a ridicat exceptia de nelegalitate este instanta de contencios administrativ competenta sa o solutioneze.

(2) Instanta de contencios administrativ se pronunta, dupa procedura de urgenta, in sedinta publica, cu citarea partilor si a emitentului. In cazul in care exceptia de nelegalitate vizeaza un act administrativ unilateral emis anterior intrarii in vigoare a prezentei legi, cauzele de nelegalitate urmeaza a fi analizate prin raportare la dispozitiile legale in vigoare la momentul emiterii actului administrativ.

(3) Solutia instantei de contencios administrativ este supusa recursului, care se declara in termen de 5 zile de la comunicare si se judeca de urgență si cu precadere.”

6. La articolul 6, alineatele (2)-(4) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“(2) Actele administrative susceptibile, potrivit legii organice, sa faca obiectul unei jurisdicții speciale administrative pot fi atacate la instanta de contencios administrativ, cu respectarea dispozitiilor art. 7 alin. (1), daca partea intelecte sa nu exercite procedura administrativ-jurisdictionala.

(3) Actul administrativ-jurisdictional pentru care, prin lege organica speciala, se prevede o cale de atac in fata unei alte jurisdicții administrative speciale poate fi atacat direct la instanta de contencios administrativ, in termen de 15 zile de la comunicare, daca partea intelecte sa renunte la calea administrativ-jurisdictionala de atac.

(4) Daca partea care a optat pentru jurisdicția administrativa speciala sau pentru calea de atac la un alt organ administrativ-jurisdictional intelecte sa renunte la aceasta in timpul solutionarii litigiului, este obligata sa notifice decizia de renuntare organului administrativ-jurisdictional in cauza. Partea sesizeaza instanta de contencios administrativ in termen de 15 zile de la notificare. In aceasta situatie, procedura administrativa prealabila prevazuta de art. 7 nu se mai efectueaza.”

7. La articolul 7, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 7. – (1) Inainte de a se adresa instantei de contencios administrativ competente, persoana care se considera vatamata intr-un drept al sau ori intr-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie sa solicite autoritatii publice emitente sau autoritatii ierarhic superioare, daca aceasta exista, in termen de 30 de zile de la data comunicarii actului, revocarea, in tot sau in parte, a acestuia.”

8. La articolul 7, dupa alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1(1)), cu urmatorul cuprins:

“(1(1)) In cazul actului administrativ normativ, plangerea prealabila poate fi formulata oricand.”

9. La articolul 7, alineatele (5) si (6) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“(5) In cazul actiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agentia Nationala a Functionarilor Publici sau al celor care privesc cererile persoanelor vatamate prin ordonante sau dispozitii din ordonante, precum si in cazurile prevazute la art. 2 alin. (2) si la art. 4 nu este obligatorie plangerea prealabila.

(6) Plangerea prealabila in cazul actiunilor care au ca obiect contracte administrative are semnificatia concilierii in cazul litigiilor comerciale, dispozitiile Codului de procedura civila fiind aplicabile in mod corespunzator. In acest caz, plangerea trebuie facuta in termenul de 6 luni prevazut la alin. (7), care va incepe sa curga:

- a) de la data incheierii contractului, in cazul litigiilor legate de incheierea lui;
- b) de la data modificarii contractului sau, dupa caz, de la data refuzului cererii de modificare facute de catre una dintre parti, in cazul litigiilor legate de modificarea contractului;
- c) de la data incalcarii obligatiilor contractuale, in cazul litigiilor legate de executarea contractului;
- d) de la data expirarii duratei contractului sau, dupa caz, de la data aparitiei oricarei alte cauze care atrage stingerea obligatiilor contractuale, in cazul litigiilor legate de incetarea contractului;
- e) de la data constatatii caracterului interpretabil al unei clauze contractuale, in cazul litigiilor legate de interpretarea contractului.”

10. La articolul 8, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 8. – (1) Persoana vatamata intr-un drept recunoscut de lege sau intr-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemultumita de raspunsul primit la plangerea prealabila sau care nu a primit niciun raspuns in termenul prevazut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanta de contencios administrativ competenta, pentru a solicita anularea in tot sau in parte a actului, repararea pagubei cauzate si, eventual, reparatii pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instantei de contencios administrativ si cel care se considera vatamat intr-un drept sau interes legitim al sau prin nesolucionarea in termen sau prin refuzul nejustificat de solutionare a unei cereri, precum si prin refuzul de efectuare a unei anumite operatiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.”

11. La articolul 8, dupa alineatul (1) se introduc doua noi alineate, alineatele (1(1)) si (1(2)), cu urmatorul cuprins:

“(1(1)) Persoanele fizice si persoanele juridice de drept privat pot formula capete de cerere prin care invoca apararea unui interes legitim public numai in subsidiar, in masura in care vatamarea interesului legitim public decurge logic din incalcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

(1(2)) Prin derogare de la dispozitiile alin. (1), actiunile intemeiate pe incalcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autoritatii parate sa emita un act sau un alt inscris, respectiv sa efectueze o anumita operatiune administrativa, sub sanctiunea penalitatilor de intarziere sau a amenzii, prevazute la art. 24 alin. (2).”

12. La articolul 8, alineatele (2) si (3) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“(2) Instanta de contencios administrativ este competenta sa solutioneze litigiile care apar in fazele premergatoare incheierii unui contract administrativ, precum si orice litigii legate de incheierea, modificarea, interpretarea, executarea si incetarea contractului administrativ.

(3) La solutionarea litigiilor prevazute la alin. (2) se are in vedere regula dupa care principiul libertatii contractuale este subordonat principiului prioritatii interesului public.”

13. La articolul 9, alineatele (3) si (4) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“(3) Dupa pronuntarea Curtii Constitutionale, instanta de contencios administrativ repune cauza pe rol si da termen, cu citarea partilor. Daca ordonanta sau o dispozitie a acesteia a fost declarata

neconstitutionala, instanta solutioneaza fondul cauzei; in caz contrar, actiunea se respinge ca inadmisibila.

(4) In situatia in care decizia de declarare a neconstitutionalitatii este urmarea unei exceptii ridicate in alta cauza, actiunea poate fi introdusa direct la instanta de contencios administrativ competenta, in limitele unui termen de decadere de un an, calculat de la data publicarii deciziei Curtii Constitutionale in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.”

14. La articolul 9, dupa alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu urmatorul cuprins:

“(5) Actiunea prevazuta de prezentul articol poate avea ca obiect acordarea de despagubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonante ale Guvernului, anularea actelor administrative emise in baza acestora, precum si, dupa caz, obligarea unei autoritati publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operatiuni administrative.”

15. La articolul 10, alineatele (1) si (2) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 10. – (1) Litigiile privind actele administrative emise sau incheiate de autoritatile publice locale si judetene, precum si cele care privesc taxe si impozite, contributii, datorii vamale, precum si accesoriile ale acestora de pana la 500.000 de lei se solutioneaza in fond de catre tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau incheiate de autoritatile publice centrale, precum si cele care privesc taxe si impozite, contributii, datorii vamale, precum si accesoriile ale acestora mai mari de 500.000 de lei se solutioneaza in fond de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, daca prin lege organica speciala nu se prevede altfel. Completul de judecata este format din 2 judecatori.

(2) Recursul impotriva sentinelor pronuntate de tribunalele administrativ-fiscale se judeca de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel, iar recursul impotriva sentinelor pronuntate de sectiile de contencios administrativ si fiscal ale curtilor de apel se judeca de Sectia de contencios administrativ si fiscal a Inaltei Curti de Casatie si Justitie, daca prin lege organica speciala nu se prevede altfel.”

16. La articolul 11, alineatele (1) si (2) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 11. – (1) Cererile prin care se solicita anularea unui act administrativ individual, a unui contract administrativ, recunoasterea dreptului pretins si repararea pagubei cauzate se pot introduce in termen de 6 luni de la:

- a) data comunicarii raspunsului la plangerea prealabila;
- b) data comunicarii refuzului nejustificat de solutionare a cererii;
- c) data expirarii termenului de solutionare a plangerii prealabile, respectiv data expirarii termenului legal de solutionare a cererii;
- d) data expirarii termenului prevazut la art. 2 alin. (1) lit. h), calculat de la comunicarea actului administrativ emis in solutionarea favorabila a cererii sau, dupa caz, a plangerii prealabile;
- e) data incheierii procesului-verbal de finalizare a procedurii concilierii, in cazul contractelor administrative.

(2) Pentru motive temeinice, in cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusa si peste termenul prevazut la alin. (1), dar nu mai tarziu de un an de la data comunicarii actului, data luarii la cunostinta, data introducerii cererii sau data incheierii procesului-verbal de conciliere, dupa caz.”

17. La articolul 11, dupa alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2(1)), cu urmatorul cuprins:

“(2(1)) In cazul suspendarii, potrivit legii speciale, a procedurii de solutionare a plangerii prealabile, termenul prevazut la alin. (1) curge dupa reluarea procedurii, de la momentul finalizarii acesteia sau de la

data expirarii termenului legal de solutionare, dupa caz, daca a expirat termenul prevazut la alin. (2).”

18. Articolul 12 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Documentele necesare

Art. 12. – Reclamantul anexeaza la actiune copia actului administrativ pe care il ataca sau, dupa caz, raspunsul autoritatii publice prin care i se comunica refuzul rezolvării cererii sale. In situatia in care reclamantul nu a primit niciun raspuns la cererea sa, va depune la dosar copia cererii, certificata prin numarul si data inregistrarii la autoritatea publica, precum si orice inscris care face dovada indeplinirii procedurii prealabile, daca acest demers era obligatoriu. In situatia in care reclamantul introduce actiune impotriva autoritatii care refuza sa puna in executare actul administrativ emis in urma solutionarii favorabile a cererii ori a plangerii prealabile, va depune la dosar si copia certificata dupa acest act.”

19. La articolul 13, alineatele (1) si (3) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 13. – (1) La primirea cererii, instanta dispune citarea partilor si poate cere autoritatii al carei act este atacat sa ii comunice de urgenta acel act, impreuna cu intreaga documentatie care a stat la baza emiterii lui, precum si orice alte lucrari necesare pentru solutionarea cauzei.

(3) In mod corespunzator situatiilor prevazute la alin. (1) si (2), dupa caz, se procedeaza si in cazul actiunilor care au ca obiect refuzul de rezolvare a cererii privind un drept recunoscut de lege sau un interes legitim.”

20. Articolul 14 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Suspendarea executarii actului

Art. 14. – (1) In cazuri bine justificate si pentru prevenirea unei pagube iminente, dupa sesizarea, in conditiile art. 7, a autoritatii publice care a emis actul sau a autoritatii ierarhic superioare, persoana vatamata poate sa ceara instantei competente sa dispuna suspendarea executarii actului administrativ unilateral pana la pronuntarea instantei de fond. In cazul in care persoana vatamata nu introduce actiunea in anularea actului in termen de 60 de zile, suspendarea inceteaza de drept si fara nicio formalitate.

(2) Instanta solutioneaza cererea de suspendare, de urgenta si cu precadere, cu citarea partilor.

(3) Cand in cauza este un interes public major, de natura a perturba grav functionarea unui serviciu public administrativ, cererea de suspendare a actului administrativ normativ poate fi introdusa si de Ministerul Public, din oficiu sau la sesizare, prevederile alin. (2) aplicandu-se in mod corespunzator.

(4) Hotararea prin care se pronunta suspendarea este executorie de drept. Ea poate fi atacata cu recurs in termen de 5 zile de la comunicare. Recursul nu este suspensiv de executare.

(5) In ipoteza in care se emite un nou act administrativ cu acelasi continut ca si cel suspendat de catre instantă, acesta este suspendat de drept. In acest caz nu este obligatorie plangerea prealabila.

(6) Nu pot fi formulate mai multe cereri de suspendare succesive pentru aceleasi motive.

(7) Suspendarea executarii actului administrativ are ca efect incetarea oricarei forme de executare, pana la expirarea duratei suspendarii.”

21. La articolul 15, alineatele (1) si (2) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 15. – (1) Suspendarea executarii actului administrativ unilateral poate fi solicitata de reclamant, pentru motivele prevazute la art. 14, si prin cererea adresata instantei competente pentru anularea, in tot sau in parte, a actului atacat. In acest caz, instanta poate dispune suspendarea actului administrativ atacat, pana la solutionarea definitiva si irevocabila a cauzei. Cererea de suspendare se poate formula odata cu actiunea principala sau printre-o actiune separata, pana la solutionarea actiunii in fond.

(2) Dispozitiile art. 14 alin. (2)-(7) se aplică in mod corespunzator.”

22. La articolul 15, dupa alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu urmatorul cuprins:

“(4) In ipoteza admiterii actiunii de fond, masura suspendarii, dispusa in conditiile art. 14, se prelungeste de drept pana la solutionarea definitiva si irevocabila a cauzei, chiar daca reclamantul nu a solicitat suspendarea executarii actului administrativ in temeiul alin. (1).”

23. La articolul 16, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 16. – (1) Cererile in justitie prevazute de prezenta lege pot fi formulate si personal impotriva

persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea sau incheierea actului ori, dupa caz, care se face vinovata de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim, daca se solicita plata unor despagubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru intarziere. In cazul in care actiunea se admite, persoana respectiva poate fi obligata la plata despagubirilor, solidar cu autoritatea publica parata.”

24. Dupa articolul 16 se introduce un nou articol, articolul 16(1), cu urmatorul cuprins:

“Introducerea in cauza a altor subiecte de drept

Art. 16(1). – Instanta de contencios administrativ poate introduce in cauza, la cerere, organismele sociale interesate sau poate pune in discutie, din oficiu, necesitatea introducerii in cauza a acestora, precum si a altor subiecte de drept.”

25. La articolul 17, alineatul (3) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“(3) Hotararile se redacteaza si se motiveaza in cel mult 30 de zile de la pronuntare.”

26. La articolul 18, alineatele (1), (2) si (5) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 18. – (1) Instanta, solutionand cererea la care se refera art. 8 alin. (1), poate, dupa caz, sa anuleze, in tot sau in parte, actul administrativ, sa oblige autoritatea publica sa emita un act administrativ, sa elibereze un alt inscris sau sa efectueze o anumita operatiune administrativa.

(2) Instanta este competenta sa se pronunte, in afara situatiilor prevazute la art. 1 alin. (6), si asupra legalitatii operatiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecatii.

.....
(5) Solutiile prevazute la alin. (1) si alin. (4) lit. b) si c) pot fi stabilite sub sanctiunea unei penalitati aplicabile partii obligate, pentru fiecare zi de intarziere.”

27. La articolul 18, dupa alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu urmatorul cuprins:

“(6) In toate situatiile, instanta poate stabili, prin dispozitiv, la cererea partii interesate, un termen de executare, precum si amenda prevazuta la art. 24 alin. (2).”

28. La articolul 19, dupa alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2(1)), cu urmatorul cuprins:

“(2(1)) Dispozitiile alin. (1) si (2) se aplica, in mod corespunzator, si contractelor administrative.”

29. La articolul 20, alineatele (1) si (3) se modifica si vor avea urmatorul cuprins:

“Art. 20. – (1) Hotararea pronuntata in prima instantă poate fi atacata cu recurs, in termen de 15 zile de la comunicare.

.....
(3) In cazul admiterii recursului, instanta de recurs, modificand sau casand sentinta, va rejudeca litigiul in fond, daca nu sunt motive de casare cu trimitere. Cand hotararea primei instantă a fost pronuntata fara a se judeca fondul, cauza se va trimit, o singura data, la aceasta instantă.”

30. Articolul 21 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Caile extraordinare de atac

Art. 21. – (1) Impotriva solutiilor definitive si irevocabile pronuntate de instantele de contencios administrativ se pot exercita caile de atac prevazute de Codul de procedura civila.

(2) Constituie motiv de revizuire, care se adauga la cele prevazute de Codul de procedura civila, pronuntarea hotararilor ramase definitive si irevocabile prin incalcarea principiului prioritatii dreptului comunitar, reglementat de art. 148 alin. (2), corroborat cu art. 20 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata. Cererea de revizuire se introduce in termen de 15 zile de la comunicare, care se face, prin derogare de la regula consacrată de art. 17 alin. (3), la cererea temeinic motivata a partii interesate, in termen de 15 zile de la pronuntare. Cererea de revizuire se soluzioneaza de urgență si cu precadere, intr-un termen maxim de 60 de zile de la inregistrare.”

31. Articolul 22 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Titlul executoriu

Art. 22. – Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile prin care s-au respins actiunile formulate potrivit dispozitiilor prezentei legi si s-au acordat cheltuieli de judecata se investesc cu formula executorie si se executa silit, potrivit dreptului comun.”

32. Articolul 23 se modifica si va avea urmatorul cuprins:
“Obligatia publicarii

Art. 23. – Hotararile judecatoresti definitive si irevocabile prin care s-a anulat in tot sau in parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii si au putere numai pentru viitor. Acestea se publica obligatoriu dupa motivare, la solicitarea instantelor, in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sau, dupa caz, in monitoarele oficiale ale judetelor ori al municipiului Bucuresti, fiind scutite de plata taxelor de publicare.”

33. Articolul 24 se modifica si va avea urmatorul cuprins:
“Obligatia executarii

Art. 24. – (1) Daca in urma admiterii actiunii autoritatea publica este obligata sa incheie, sa inlocuiasca sau sa modifice actul administrativ, sa elibereze un alt inscris sau sa efectueze anumite operatiuni administrative, executarea hotararii definitive si irevocabile se face in termenul prevazut in cuprinsul acesteia, iar in lipsa unui astfel de termen, in cel mult 30 de zile de la data ramanerii irevocabile a hotararii.

(2) In cazul in care termenul nu este respectat, se aplica conducatorului autoritatii publice sau, dupa caz, persoanei obligate o amenda de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de intarziere, iar reclamantul are dreptul la despagubiri pentru intarziere.

(3) Neexecutarea din motive imputabile sau nerespectarea hotararilor judecatoresti definitive si irevocabile pronuntate de instanta de contencios administrativ, in termen de 30 de zile de la data aplicarii amenzii prevazute la alin. (2), constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 2.500 lei la 10.000 lei.”

34. La articolul 25, alineatul (3) se modifica si va avea urmatorul cuprins:
“(3) Hotararea pronuntata de instanta de executare poate fi atacata cu recurs, in termen de 5 zile de la comunicare.”

35. Articolul 26 se modifica si va avea urmatorul cuprins:
“Actiunea in regres

Art. 26. – Conducatorul autoritatii publice se poate indrepta cu actiune impotriva celor vinovati de neexecutarea hotararii, potrivit dreptului comun. In cazul in care cei vinovati sunt demitari sau functionari publici, se aplica reglementarile speciale.”

36. Articolul 28 se modifica si va avea urmatorul cuprins:
“Completarea cu dreptul comun

Art. 28. – (1) Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile Codului de procedura civila, in masura in care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritatile publice, pe de o parte, si persoanele vatamate in drepturile sau interesele lor legitime, pe de alta parte. Compatibilitatea aplicarii normelor de procedura civila se stabileste de instanta, cu prilejul solutionarii cauzei.

(2) Instanta de contencios administrativ nu poate suspenda judecarea pricinii cand s-a inceput urmarirea penala pentru o infractiune savarsita in legatura cu actul administrativ atacat, daca reclamantul – persoana vatamata – staruie in continuarea judecarii pricinii.

(3) Actiunile introduse de persoanele de drept public si de orice autoritate publica, in apararea unui interes public, precum si cele introduse impotriva actelor administrative normative nu mai pot fi retrase, cu exceptia situatiei in care sunt formulate si pentru apararea drepturilor sau intereselor legitime de care pot dispune persoanele fizice sau juridice de drept privat.”

Art. II. – (1) Cauzele aflate pe rolul instantelor la data intrarii in vigoare a Legii nr. 554/2004 vor continua sa se judece potrivit legii aplicabile in momentul sesizarii instantei. Prin exceptie, punerea in executare a hotararilor definitive si irevocabile pronuntate in temeiul Legii nr. 29/1990 si neexecutate la data intrarii in vigoare a Legii nr. 554/2004 se face in conformitate cu prevederile acesteia.

(2) Dispozitiile referitoare la exceptia de nelegalitate si la garantile procesuale prevazute de Legea nr. 554/2004, cu modificarile ulterioare, se aplica si cauzelor aflate pe rolul instantelor la data intrarii in vigoare a prezentei legi. Exceptia de nelegalitate poate fi invocata si pentru actele administrative unilaterale emise anterior intrarii in vigoare a Legii nr. 554/2004, in forma sa initiala, cauzele de nelegalitate urmand a fi analizate prin raportare la dispozitiile legale in vigoare la momentul emiterii actului administrativ.

Art. III. – Hotararile judecatoresti pronuntate in baza Legii nr. 554/2004, ramase definitive si irevocabile fara solutionarea pe fond a exceptiei de nelegalitate, care a fost respinsa ca inadmisibila, pot forma obiectul unei cereri de revizuire, care se poate introduce in termen de 3 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi.

Art. IV. – (1) In termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi, Guvernul va prezenta Parlamentului spre aprobare, in procedura de urgență, proiectele de legi pentru reglementarea diferitelor jurisdicții administrative speciale.

(2) La data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga dispozitiile art. 26 si 261 din Legea nr. 340/2004 privind prefectul si institutia prefectului, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 658 din 21 iulie 2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. V. – Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificarile ulterioare, precum si cu modificarile si completarile aduse prin prezenta lege, va fi republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, dandu-se textelor o noua numerotare.

Aceasta lege a fost adoptata de Parlamentul Romaniei, cu respectarea prevederilor art. 75 si ale art. 76 alin. (1) din Constitutia Romaniei, republicata.

**PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
BOGDAN OLTEANU**

**PRESEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VACAROIU**

Bucuresti, 19 iulie 2007.